

EU:n rakennerahastokauden 2007–2013
Paremmat arjentaidot ja opintojen kautta töihin -ohjelman
Opetushallituksen rahoittamassa koordinaatiohankkeessa
tehtyyn tutkimukseen perustuvat

suositukset oppilaitosten johdolle ja hankkeiden vastuuhenkilöille

hankkeiden tulosten juurruttamisen ja levittämisen tehostamiseksi

Suosituksset oppilaitosten johdolle

1) Hankkeen onnistuminen perustuu oppilaitoksen suunnitelmalliseen kehittämistoimintaan

- **Kehittämistoiminnan periaatteet ovat koko organisaation tiedossa**
 - Aktiivien tarvekartoitus
 - Hankkeiden jatkumo
- **Hankeprosessin kuvaus on dokumentoitu**
 - Ideointi -> suunnittelu -> kehittämisvaihe -> juurruttaminen ja levittäminen
 - Jatkuva hankkeen ja tulosten arviointi
 - Luovuus ja muutosherkkyys
- **Koulutuksen järjestäjän tai oppilaitoksen hankefoorumi**
 - Ideointi, arviointi, oppiminen, vertaistuki

Suosituksset oppilaitosten johdolle

2) Tarpeelliseksi ja strategian mukaiseksi todettu kehittämishanke saa kaikkien oppilaitoksen sidosryhmien tuen

- **Hyvä hanke toteuttaa oppilaitoksen strategiaa**
 - Hankkeessa kehitettävä toiminta ja hankkeen toteuttamisen käytännöt ovat linjassa perustehtävän ja strategian kanssa
 - Kehittämisen- ja kumppanuustoiminnalle on luotu selkeät periaatteet joita hanke noudattaa
- **Hankkeen tarve ja kustannustehokkuus arvioidaan**
 - Mihin tarpeeseen ratkaisuja haetaan, kuinka laajan joukon tarve
 - Hankkeen toteuttamisen aika -> Milloin tulokset ovat näkyvillä
 - Onko olemassa aikaisempia ratkaisumalleja, joita voidaan hyödyntää
 - Onko muita kehittämisen tapoja kuin erillinen hanke

Suosituksset oppilaitosten johdolle

3) Hyvä suunnitelma ja hankkeen realistisuuden, osallistavuuden ja riskien arviointi ennakkoon lisäävät hankkeen onnistumisen mahdollisuuksia

- **Hyvä suunnitelma sisältää toteuttamisen lisäksi hankeprosessin ja tulosten arviointisuunnitelman sekä tulosten juurruttamisen ja levittämisen suunnitelman**
- **Tavoitteet arvioidaan huolellisesti hankkeen resursseihin peilaten**
-> aika, ihmiset, raha, muu aineellinen resurssi
- **Riskianalyysi auttaa varautumaan muutoksiin**
-> henkilövaihdokset, organisaatiomuutokset, toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset, jne

Suosituksset oppilaitosten johdolle

4) Johdon seuranta ja tuki hankkeessa edistävät hankkeen onnistumista

- **Johdon osoittama kiinnostus, hyvän huomaaminen ja sen kertominen tekijöille.**
- **Ohjausryhmässä voidaan edistää kohde- ja sidosryhmien sitouttamista ja osallistua tarvittaessa hankkeen käytännön ohjaukseen.**
- **Työssäjaksamista edistää toteuttajaorganisaation tukipalvelujen saatavuus ja hanketoimijoiden kiinteä yhteys perustoimintaan.**

Suosituksset oppilaitosten johdolle

5) Innostuneet, osaavat ja hyvinvoivat hanketoimijat varmistavat hankkeen onnistumisen

- **Sisäinen rekrytointi nopeuttaa hankkeen käynnistymistä ja usein myös tulosten juurtumista**
- **Ulkoinen rekrytointi tuo uusia näkökulmia, asiantuntemusta ja verkostoja. Ulkpuolelta tulevalle projektipäällikölle on hyvä nimetä organisaation sisältä mentor.**
- **Organisation hyvä henkilöstöpolitiikka varmistaa rekrytoinnin onnistumisen.**
- **Johdon tuen ja työssä kehittymisen kokeminen edistävät työhyvinvointia ja lisäävät motivaatiota.**

Suosituksset oppilaitosten johdolle

6) Hankkeiden tulosten arvioinnilla varmistetaan niiden sopivuus käytäntöön

- **Uusien toimintatapojen ja -mallien soveltuvuus on varmistettava ennen laajempaa käyttöönottoa.**
- **Hyödyllisiksi ja tarpeellisiksi koetut, helposti omaksuttavat, muokattavat mallit otetaan käyttöön nopeimmin.**
- **Tuloksien yksi oleellinen arviointinäkökulma on niiden suhde oppilaitoksen strategisiin tehtäviin ja tavoitteisiin.**

Suosituksset oppilaitosten johdolle

7) Johdonmukainen levittäminen ja käyttöönottoa tukevat päätökset takaavat hankkeen tulosten juurtumisen

- **Levittämissuunnitelma ja levittämistyön arviointi ovat oleellinen osa hankesuunnitelmaa.**
- **Johdon aktiivinen viestintä ja vuoropuhelun ylläpitäminen edistävät hankkeen tulosten leviämistä ja juurtumista.**
- **Tulosten juurtuminen edellyttää päätöksen tekoa niiden käyttöönotosta. Tulosten juurtumisen edellytys oppilaitoksissa on niiden kirjaaminen virallisiin asiakirjoihin; startegia, toimintasuunnitelma, opetussuunnitelma, laatuarviointi jne.**
- **Hankkeella tuotetun innovaation ylläpitämiseen ja päivittämiseen kannattaa investoida.**

Suosituksset oppilaitosten johdolle

8) Levittämällä hyviä innovaatioita oppilaitoksen tunnettuus, kiinnostavuus ja toimintamahdollisuudet lisääntyvät

- Kehittämissuuntautunut ja innovaatioita levittävä oppilaitos lisää sen kiinnostavuutta työpaikkana, kumppanina.
- Kehittämistoiminta on kannattava investointi toimintaan ja tehokasta markkinointia.

Suosituksset hanketoimijoille (projektipäälliköt ja –työntekijät)

1) Hyvässä hankkeessa suunnittelu ja arviointi tukevat alusta lähtien tulosten levittämistä ja käyttöönottoa

- **Alusta alkaen suunnitellaan miten toiminta jatkuu hankkeen päättyessä.**
- **Hankkeen tavoitellut vaikutukset kuvataan mahdollisimman konkreettisesti.**
- **Projektihallinnan valmiiden menetelmien hyödyntäminen helpottaa suunnittelua, arviointia, levittämistä ja juurruttamista**
- **Riskianalyysi auttaa varautumaan mahdollisiin muutoksiin.**

Suosituks^{et} hanketoimijoille (projektipäälliköt ja –työntekijät)

2) Hankesuunnitelman johdonmukainen toteuttaminen ja tarvittaessa tehtävät suunnitelman muutokset tukevat hankkeen onnistumista

- Hyvä suunnitelma nuotittaa hankkeen reitin, aikataulun ja tarvittavat tarkistus- ja huoltopisteet.
- Hyvä suunnitelma antaa mahdollisuuden epäonnistumisille, uusien ratkaisujen löytymiselle ja arviointiin perustuville suunnan muutoksille hankkeen mielekästä etenemistä estämättä.

Suosituksset hanketoimijoille (projektipäälliköt ja –työntekijät)

3) Kohde- ja sidosryhmien monimuotoinen osallistaminen ja sitouttaminen hankkeeseen varmistavat hankkeen tulosten hyödynnettävyyden ja leviämisen

- **Yhteistyökumppanuudet ja verkostot ovat avainasemassa hankkeen onnistumisessa.**
- **Hankkeen tulosten hyödyistä tiedottaminen lisää oman organisaation sitoutumista**
- **Ohjausryhmällä kokonaisuudessa ja sen jäsenillä yksilöinä tulee olla selkeät roolit ja tehtävät. Ohjausryhmän odotetaan ensisijaisesti edistävän sidostyhmien sitoutumista ja hankkeen tuloksista tiedottamista**

Suosituksset hanketoimijoille (projektipäälliköt ja –työntekijät)

4) Hyödylliseksi todetut, helposti omaksuttavat ja eri kohderyhmien tarpeisiin mukautuvat toimintamallit siirtyvät nopeimmin oppilaitoksen arkeen

- **Uudet käytännöt ja toimintamallit on kuvattava ymmärrettävästi ja konkreettisesti.**
- **Uusien käytäntöjen testaamiseen ja arviointiin on varattava aikaa.**
- **Vain riittävällä testaamisella voidaan selvittää käytäntöjen muokattavuus laajempaa levittämistä ja käyttöönottoa varten.**

Suosituksset hanketoimijoille (projektipäälliköt ja –työntekijät)

5) Riittävät, kohderyhmälähtöiset toimenpiteet varmistavat uusien toimintamallien leviämisen ja käytäntöön siirtymisen

- **Levittämistoimet ja niiden kohderyhmät on suunniteltava tarkkaan.**
- **On tärkeä viestiä hankkeen tulosten hyödyistä ja uusien käytäntöjen ja toimintamallien mukanaan tuomista ratkaisuista.**

Suosituksset hanketoimijoille (projektipäälliköt ja –työntekijät)

6) Hanketoiminnan ja tulosten vaikuttavuuden arvioinnilla saadaan tietoa uuden toimintamallin jatkolevittämiseen tai -kehittämiseen

- **Hankkeen tulosten levittämistoimien jälkeen on tärkeä arvioida tulosten leviäminen ja niiden saama vastaanotto.**
- **Koulutuksen järjestäjän ja oppilaitosten kehittämistoiminnasta vastaavat tahot käsittelevät arvioinnin osana kehittämistoiminnan kokonaisuutta.**

Suosituksset hanketoimijoille (projektipäälliköt ja –työntekijät)

7) Pitämällä huolta omasta osaamisesta ja jaksamisesta innostusta riittää ja pysytään kehittämistyön vauhdissa

- **Hanketyöntekijän toimenkuvaan kuuluu mm. organisoimista, motivointia, perustelua, neuvotteluja, myymistä ja hallinnon byrokratiaa. On tärkeä tunnistaa omat vahvuutensa ja etsiä koulutuksesta ja verkostoista tukea niihin tehtäviin, joissa oma osaaminen ei tunnu riittävältä.**
- **Hanketoimijoiden verkostotapaamiset kannattaa hyödyntää. Vertaistuki ei aina ratkaise ongelmia, mutta usein se auttaa jaksamaan työssä ja ylläpitämään luovan vireen.**